

EGYETÉRTÉS

KIADÓHIVATAL:
 BUDAPEST, IV., KECSKEMÉTI-UTCA 6 SZ.
 HIRDETÉSEK ÉS NYILTÉRTÉK
 VÁLA KÖZLEMÉNYEKRE FELTÉTELEK ÉS KÖLTSÉGEK
 PÁRSZÁM Éveskiadások:
 John, F. Jones & Co., 31 bis, Faub. Montmartre.
 Franz J. Mayer & Co., Danks G. L. & Co. Tára.
 Bielefeld: Moser, Rudolf, Silberstraße Nr. 2.
 Haasenstein & Vogler, L. Wallischgasse 10.
 Oppell & Stenhamm, Nr. 2.
 Schickel, Henck, L. Wallische Nr. 14.
 Stern & Nodding, L. Wallische Nr. 25.
 T. G. Schönbauer, L. Wallische Nr. 18.
 J. Neumann, Neudamm Nr. 12.
 Duncker & Humblot, L. Wallische Nr. 22.
 Stern & Nodding, L. Wallische Nr. 22.
 A valamennyi hirdetőiroda.

Hadügyi költségvetés és magyar ipar.

Nincs állam széles e földön, melynek ipara oly szégyenletes mellőzést szenved hadseregének felszerelésénél, mint a magyar. Fizetni, fizetni keserves milliókat, de a milliók nemcsak az adóköz zsebéből kivándorolnak, hanem az ország határain kívül, a külföldön költetnek el.

Valamennyi európai állam roskadozik a hadsereg túllajtott igényeinek sulya alatt. Franciaország fényes pénzügyi helyzetét kénytelen volt megőrizni a hadsereg költségvetésének növekedése miatt. A szántó és a takarékos Németország, dacára a részben félrekorlátott ötmilliárdos hadisarcznak kénytelen a legkérdősebb, antiszociális adópolitikát követni, hogy győzze magát ágyúval, puskával, lövészrel és felszereléssel. De ezek, valamint a többi túllerelt államok, legalább egy körülmenőből vigasztalást meríthetnek. Az elköltött milliók saját iparuk foglalkoztatására szolgálnak. Vona azoknak a kultúra s a humanizmus szempontjából üdvösebb helye. De ha már meg kell hozni a haza biztonság érdekében az áldozatokat a rombolási művészet oltárára, az áldozatok nem annyira pusztítók, midőn a hazai munkáskezeket dolgoztatni látják, a hazai tőkének gyümölcsöző fogalmát nyújtják.

Nem úgy vagyunk mi szerencsétlen magyarok. Mi is erőnkön messze túl állunk a közös hadsereg. A feláldozott milliókból azonban itthon alig marad valami, azok mind az osztrák ipar gazdagítására szolgálnak.

Szégyenletes ez az állapot nemzeti, veszedelmes hazánk biztonságának szempontjából. Minden állam fűszere, a mely nem képes védelemre otthon felfegyverezni. A régi nagy nemzetgazdasági írók, a szabadkereskedelmi rendszer megalapítói, a midőn korszakadják a védvámok jogosultságát, mint legerősebb példát felhozják, hogy igen is meg van engedve a legszűkebb szabadkereskedelmi elv mellett is a védvám, mikor a védőnek az ország határain belül történő előállításának biztosítására szükséges. Mi erre nem vagyunk képesek. Az osztrák nagyvállalkozók monopoliumával nem versenyezhetünk. Azok a nagyvállalkozók nem csak erősek, hanem azontúl a közös hadügyi miniszter, Bylandt gr. különös kegyében állnak.

Hiába hivatkoznak a magyar delegátusok a honvédség felszerelésénél tett felbontott tapasztalatokra, mik a magyar ipar szállító képessége mellett bizonyítják. A közös hadügyi miniszter mit sem akar a magyar ipar felől hallani. Ő meg van elégedve az osz-

Magyar legyen annak nyelve és szelleme, magyar a főszerelése, ha lehet az utolsó gombig.

S azt hiszi, hogy a magyar állam vég nélkül ki fogja bírni ezt a rendszert? Azt hiszi, mi képesek leszünk mindörökké külföldre vinni kolosszális összegeket végszeregyedés nélkül?

Tessék csak figyelembe venni, mennyi az, a mi éventenként a magyar állam pénztárából kivándorol a külföldre.

Itt van elsőnek az államadóssági kamatok az 1888-diki előirányzat szerint 127 1/2 millió forint.

Itt van másodiknak az udvartartásra járó 4,6 millió forint.

Itt van harmadiknak — csak a legnagyobb summákat említhjük — hozzájárulásunk a közös kiadásokhoz 30 1/2 millió forint.

Kerek összegben 163 millió forint az, a mi a külföldre megy; ebből igen csekély töredék marad magyar állampolgárok kezében. A pénzügyi tárczánál az összes bevételek adókból, jövedelmekből és állami üzemekből 235 millióra vannak előirányozva a jövő évre. Marad itthon 72 millió. Ebből éljen meg a magyar állam, a hogy tud!

Azt jogosan követelhetjük, sőt létfenntartásunk parancsolja a kövelet, hogy a kvótá arányában a magyar munka részeseüljön a hadsereg fordított millióiból.

Mily csuf játékot űznek a fegyvergyár kérdésével. Most azt állítják, hogy végre a hadügyi miniszter nagy kegyelmesen belenyugodott felállításába. De a közös hadsereg fegyverszületéből a magyar gyárnak nem enged át többet, mintegy 100,000 darabnál. Összesen 1.350,000 db fegyver kell. A kvóta szerint 400,000 dbnál több volna Magyarországon készítenők. Egy fegyver ára közel 40 forint. Fizetünk tehát a fegyverekhez 16 millió forintot. Vissza nem kapunk többet 4 millió forint, az országban kiállított fegyverekért, ha meg is kapjuk a sokat vitatott fegyvergyárt.

Nem, ezt a rendszert nem soká bírja már ki az ország. A magyar végtelen túrelmes lett. Bécsből csinálhatna vele, a mit akarnak. Lehet, hogy a túrelme nem fogy el. De az meg bizonyos, hogy a pénze elfogy.

A delegáció évenként ismétlődő jámbor rezolúcióinak a hadügyi miniszter oda sem hederít. A mostani határozat sem vezet a célhoz közelebb. Erélyesebb intézkedések kellenek. A haza védelméért fenn kell tartani, a harcalképességet biztosítani. Áldozunk tehát, a mi bírjuk és meg csak ne is panaszkodjunk. De egy föltételt szabjunk. A hadsereg magyar része legyen a magyaré.

Budapest, nov. 8.

A bírói ügyviteli szabályok reformja tárgyában közzétett skatánatkozomány lesz az igazságügyminisztériumban.

Uralkodók találkozója.

Immár hivatalos megerősítést nyer, hogy az orosz czár Berlinbe át veszi útját hazafelé és a német császárt saját székfűrészában meglátogatja. Természetesen ömlik a sok kommentár is, melyek a különböző hajlamok és álláspontok szerint a látogatásnak majd nagy politikai jelentőséget tulajdonítanak, majd azt közönséges udvariasság értékére szorítják le. Berlin és Bécs officiózusainak ismét erősen fészkelődnek, hogy a czári látogatás jelentőségét kisebbítsék. A politikai horizonton szemmel láthatóan éles árnyék nyomul a friedrichsruhei találkozás által teremtett fényes kép elé és ha talán csak pillanatra is valami naposítást észlelünk, az officiózusok tehát úgy tesznek, mint babonás képzetekben a törökök, hogy vadul lövöldöznek a retelen medvére, ki a sugározó égi testet elnyelni készül. Ha nekik hihetnénk, Berlinben majd csak háttal fogadják a czárt és úgy bucsuznak el tőle, hogy kidobatsának is beillenék. Részközlő legjobbnak gondoljuk, ha minden naiv feltevéstől tartózkodunk és minden irányban skeptikus szemmel nézünk a bekövetkező dolgok.

Hogy a czári látogatás minden következmény nélkül fog-e elmúlni vagy politikai horderevvel fog-e bírni, ezt úgy hisszük, ma külgügyi politikánk legteljesebb kifejezői sem mondhatnák meg biztossággal. Valószínűnek látszik, hogy azokat az eredményeket és azt az irányt, melyet a friedrichsruhei találkozások a világ véleménye szerint megállapítottak, semmi hírtelen kőbejövő esemény többé meg nem döntheti. De a szövetséges viszony hosszú tapasztalásba tanított meg arra, hogy a német komában nem szabad túlságosan bízunk, és hogy előbb kedvező fénybe állított tények utólag sajátosság világlátást nyerhetnek. Berlinben legutóbb is nagyon keresték Oroszország „toronymagas” barátságát, és csak mikor ehhez nem juthattak, érték be más hatalmak alacsonyabb méretű ölelésével. Nem épen lehetetlen, hogy az orosz czár megjelenésére

ismét a régi szerelem tüzeiben olvad fel a német politika.

«On revient toujours a ses premiers amours.» Bismarck urat a hírtelen változások épen nem fészélyezik, ez nála a reális politika törvénye.

Közlekvőknek tetszik ugyan a gondolat, hogy Bismarck az orosz czárt épen annak a politikának kívánna megnyerni, melyet a mi érdekeink irnak elő és melyet Friedrichsruhében állítóg közös megállapodások pecsételtek meg. Ha ily fordulat bekövetkeznék, ennek kétségelennül csak öröndhetnénk, hisz az ily változás biztosíthatna legjobban a békét és csak javunkra volna, ha a mindnyájunk által óhajtott célt mentül kevesebb megerősítéssel és fenyegetéssel lehetne elérni. De a hatalmak és kivált Oroszország ismert álláspontja mellett ily kiegyenlített bajos remélés. Oroszország, mint a Journal de St-Petersbourg urja nyilvánítja, a bolgár fejedelmválasztást és az elmul szobránje minden tényét törvénytelenné és érvénytelenné tekintik és az ily természetű elv, ha egyszer ki van mondva, visszavonhatanná válik. Hogy Oroszországgal megegyezése lehessen jutni, mindazt meg kellene semmisíteni, mi Bulgáriában Sándor fejedelm elűzése óta történt. Hogy a Friedrichsruhében szövetkezett hatalmak a bolgár kérdés ily megoldását fogadják el és közös alkura lépjenek Oroszországgal, azt előbbi nincs okunk. De másrészt épen nem tarthatjuk kizártnak, hogy Németország ismét saját kizárólagos érdekeit hangoztatva, szövetségi felajánlást mitsem törődve, szives konzessziókkal vásárolja meg a keresett barátságot. Jó a remény, de nem árt a bizalmatlanság sem.

A DELEGÁCIÓK.

A magyar delegációból.

Bécs, nov. 8. (O. É.) A magyar delegáció ma délután 1 1/2 órakor tartotta Tisza Lajos gr. elnöke alatt második nyilvános ülést. Jegyzők: Hegedűs és Rudnyánszky József báró. Jelen voltak a közös kormány részéről Kállay pénzügyminiszter, Tóth Vilmos a közös fűszámszék elnöke, Szegényi gróf osztrák Barossy vezértanárnak, Szegényi gróf osztrák tanácsos és Tóth Vilmos a magyar kormány részéről Tisza miniszternek és Orszay miniszter. Elnök jelenti, hogy Haynald bírnokot rosszul tételező gátolja az ülésen való részvételben. Ezután az ülés meggyitván, bejelentik az országos iparügyi elnöki brassy iparügyi körvényeit, mely előbbi a löszkereskedés szállításában a magyar ipar, az utóbbi a hadsereg felszerelésében az ottani ipar részvételét kéri. A körvények a hadügyi bizottságnak adatkak ki. Jelen továbbá, hogy a külgügyi pénzügyi és a tengerészeti bizottságok jelenléte beadták. A helyi újs napirendjére tisztáznak ki a következő sorrendben: először külgügyi, pénzügyi s végre a tengerészeti bizottság jelenléte. Harkányi a költségvetési bizottság jelenléte nyújtja be a delegáció költségvetése és a nyomdával kötött szerződés iránt, melyek nyomban létárgyaltatván, helybenhagyatták. Szilágy József indítványára elnököl Tisza Lajos gr.

megbizatik, hogy Haynald elnöknek rosszul tette alkal-mával a bizottság nevében sajnálkozását és részvételt fejezze ki. Ezzel az ülés véget ért.

A magyar delegáció külgügyi albizottságának jelentése.

A közügyek tárgyalására kiküldött orosz bizottság jelentése, a közös külgügyi minisztérium 1888-iki költségvetési előirányzata tárgyában közkezelő közöl: Mig a közös ügyek tárgyalására kiküldött magyar orosz bizottság külgügyi albizottsága és ezzel együtt maga az orosz bizottság is, a mult évben meg teljesen bizonytalan helyzetet állott szemben, melynek homályát a t. külgügyi miniszter ur által adott felvilágosítások is csak csekély részben voltak képesek feloldani és így az orosz bizottság csakis reményeinek és várakozásainak adhatott kifejezést, de külpolitikai vezetés felét illetően nem mondhatott, az idén a külgügyi albizottság helyzete annyiban hasonlíthatlanul kedvezőbb, a mennyiben a miniszter urnak különben igen érdekes és részünkről nagy hálaival fogadott nyilatkozatai nem képezik a tárgyalás egyedüli forrását, hanem inkább csak kiegészítő magyarázatát a nyilvánvaló tényeknek, melyek — bár nem nyújtanak is feltétlen kézzesség a jövőre nézve, a mi annyiféle, részben kiszámíthatatlan tényezőktől függ természetközül egyelőre nem is kézzel fogható de igenis lehetséges teszik úgy a külgügyi kormány által követelt eljárás, valamint az ezen eljárás következtében beállott jelenlegi helyzet felett alapos ítélet mondani.

Ezen tények sorában nevezetesen kellő az, a mi az albizottság nézete szerint döntő sulyal bír. Az egyik az, hogy habár az imént elmul év folyamán a nemzetközi helyzet nem egyszer válságos fordulattal fenyegetett — az európai béke minden óráig meg nem zavartatott, a nélkül, hogy ezirt monarchiáknak valamely érdeke feloldozott volna és hogy e perczben aig észlelhető oly jelenség, mely azon feltevésre jogosítana, hogy a béke megzavarása — habár annak veszélye talán még végleg elhárítva nincs — a közel jövő valószínű eshetősége közé tartoznak. A másik tény az, hogy monarchiák kormányai, mely valamennyi európai hatalom irányában a jó viszonyt változtatlanul megőrzik, különösen a békének, de egyezsersmind a szerződéseken alapuló jogállapotnak fenntartására irányzott törvényekkel korlátozott áll egyedül, hanem e tekintetben kénytelen hatalmas szövetségesekkel, kik vele együtt minden írásmadás vagy provokáció szándékát határozottan elutasítván magukól, ama jogállapot minden sértés ellen megvédeni mindenkor képesek és készek lennének.

Ezen tények olyanok, a melyek alapján külgügyi kormányunk az albizottság nézete szerint, jogos igényt tartunk az országos bizottság felületlen elismerésére. Mert e tények által valószínű látnak az albizottság programot, melyet a t. külgügyi miniszter a mult évben kifejtett, s melyet akkoriban a magyar orosz bizottság teljesen megcsávát tett, midőn kimondta, hogy egy monarchiának, mint különösen hazánknak helyzete, első és legfontosabb óhajunkká teszi a béke fenntartását mindaddig, míg ez tekintélyünk és érdekeink megóvása mellett lehetséges, de egyezsersmind kijelentette, hogy a Balkán félsziget területén felmerülő kérdések megoldásánál egyedül a fennálló szerződéseket határozományait tekintik irányadóknak, tehát kizártnak tartja mindazt, a mi Bulgáriának szerződésileg biztosított autonómiait megcsávathatná és végre, hogy nem kívánja a berlini szerződésnek, habár alkálly korrekció módján történő elő módosítását, mely e szerződés alapvető halomra döntve, valamely egyes hatalomnak e területen tulsúlyt engedne.

Hogy ezen program a mai napig egy új következtetésen, mint erősen és ügyesen keresztülvitelt, a fönnemilt tények konstataják. Tudjuk ugyan, hogy a béke fenntartása nem függ bármely egyes hatalom azerától, hanem igenis mindegyik hozzájárulhat e cél eléréséhez, midőn egyföldül saját politikájának önállósága iránt minden kétséget elhárítva, másfelől pedig más hatalmak érzékenységének kiművelésén az érdeklődés lehetne legvégső határáig menve — lekismarerteszen ragaszkodik az európai szerződéseket határozományhoz

A mezei élet.

André Theuriat, La vie rustique című, legközelebb megjelenő könyve első fejezetét képezik a következő sorok:

Virgil mondta: Boldogok a földmivelők, ha tudomásul bírnak boldogságukról. Georgikonja második énekének végén pedig tündököl, hangzatos versekben sorolja elő a mezei élet örömeit. Egy másik költemény, a Mœtium, melyet hasonlóképpen a Georgikon szerzőjének tulajdonítanak, még pontosabb leírás, valobb rajzát adja a latin paraszt nyomorúságainak.

A Mœtium leírása az igazi. Megtalálom nálunk is, egy régi braganéi dalban: «O földmivelők, nehez a ti életetek a világon. Szegények vagytok s másokat gazdalkatatok meg; megvetnek benneteket s ti tiszteltek mindenkint; üldöznek benneteket s ti meghódolok. Fáztok, éheztek. O szegény földmivelők, soha! szegények ti ezen a világon.

A földmivelő boldog sorsának legendáját főként az terjesztette el, hogy a mezei munka, a földművelés és művészetek mindig hálás tárgya volt. A mezei munkás foglalkozásának meg van a nagy egyszerűsége, mely különösen alkalmas a művészi ihlet előállítására. A szántás, a vetés, a kaszálás, az aratás, a szüret, mind megannyi vidám vagy ünnepélyes jelenet, mely cselekvényével és részvételével egyaránt hat a képzőletre s a művészetet, a munkások szerény helyzetének ellentétével világot meg s megnövelt fényt és árnyait.

A földműves azonban, szorosan véve, mindig köztársas volt mezei kinos munkája dísz és költsége iránt. Az igaz, hogy sok ideig ösztönözött szerettelit ragaszkodott földéhez. Most már az öntudatlan vonzama is gyengülni kezd. Egy negyed század óta a földmivelő átalakulban van s lassankint megmagazul az összeköttetés közte és földje között, melyen egykor teljes életet töltötte. A föld nem terem többé eleget, hogy feljegyne vele nehez foglalkozás küzdelmeit. A külföldi verseny alábbzállította a luza arát: a filloszura tönkretette a szőlőt; a vasutak, melyek a falu közel hozták a városokhoz, a gyönyörök s a közlekedés iránt kellett benne vágytat, melyeket szorábban nem ismert.

Ha maga még hi marad is a röghöz, megkísérik, hogy gyermekeik ne lesznek földmivelők. Látni a nagy városokba vándorolnak, fiai iskolákba küldöznek, hogy hivatalnokká vagy kereskedőkké legyenek. A falvak megnepelekednek. Vannak ke-művelők, melyeknek fő foglalkozásuk a földművelés volt s többé nem akad hűlő s egész vidékek művelésének maradnak.

A hogy a paraszt ráun földjére, ép úgy az iparos és tudományos élet is nevezetes változáson megy át a század végén. Nemcsak az ipar veti rá kezét azokra a mezőkre, rétekre, erdőkre, melyeken a kis birtokos hadalkik. Mint Amerikában, nálunk is nagy társaságok alakulnak, hogy gyors módon, nagyban dolgozzanak az összefoglalt területeken. Az erdőket, melyeket nem rég egy képzővel improduktívnek mondott, felszántják. A tanya helyébe a gyár ül. A gépek kiszorítják

azokat az egyszerű eszközöket, melyeken a költészet fölmelegedett.

Gőzgép foglalja el a hajdani faeke helyét, eltűnik a széri összes gyarló eszközzeivel. Arató és kaszáló gépek teszik fölöslegessé az egyéni, plasztikus munkát. Az erdő eltűnik a czukorrépa előtt, nem kímél meg a szántóföld itt ott találkozó árnyekadó fáit, nem a virágos sűnyvet, mely az ut szélet korszakozta be. Eltűnik mindaz, a minek nincs haszna. Az egyenes utakra vágyott, vasutakkal fűszelt szántóföld egy nagy sakkábla képét ölti föl, melyen gépileg űzik a földművelés, hol minden parancsra, aratásra jár, mint egy gyárban. S ekkor vége lesz a mezei életnek, háját, költészetét csak a költők könyvei s a művészek rajzai őrzik meg.

Ne higgyék pedig, hogy passzióbeli írjuk ezt s mutatjuk be fekete színben az állapotokat. Nézzén körül bárki s észreveszi a mezei munka megutálását s az ipar elharapozását. Sokan emlékeznek meg arra, milyen volt ezéltől Paris környéke, és mi most, melyet a gyárak büszsítettek el. Vagy tekintsünk egy régebbi erdőterképre, vajjon nem ösz-zőbb szorul-e mindenütt az erdő. A statisztikusok pedig nyílt vallomást tesznek a falvak lakosságának csökkenéséről. Mind ezek a bekövetkező idők jelei, s egy oly időben, melyben a dolgok változása villamos gyorsasággal halad, könnyen kiszámítható, az eddigi változások után, mikor tűnik el az apának, sőt még általunk is ösmert földművelő.

Venit summa dies et ineluctabile tempus.

Beszélik, hogy a sok-isenimádás korának végén a görög tengereken utasok éjente azt a kiáltást hallották: A nagy nap meghalt. Midőn a leszálló estevel a mezőkön sétálók s szemembe tűnnek a tűzhányó gyárak, midőn a földet nyögni hallom a szaladó lokomotívok alatt, melyek zúháva, tüzesen futnak tova a sötét éjelen, úgy teszik nekem, hogy sóhaj szakad ki a föld kebléből s körültem egy hang mormogja: Vége a mezei életnek!

Sokszor beszélgettem e tárgyról Léon Lhermissse festővel, a ki körülunkan legjobban ósmeria paraszot, legjobban tudja vászonra vetni képet. Beszélgetéseinkben mindketen meggyéztünk abban, hogy a mezei élet átalakul, vagy inkább elfajul s elhaltá-roztok, hogy közösen egy művet csinálunk, melynek a mezei élet s munkája lesz a tárgya. Be akarjuk mutatni azt a földművelőt, ki mi mindketen ösmertünk, lefestjük és megírjuk teljes őszinteséggel, távol tartva magunkat szintegy az idők bevezetésmentializmusától, valamint a naturalista iskola á s durva eljárásától. Célul tűzünk a mezei dráma nagy jelenetének rajzát: a szántást, a vetést, a kaszálást, az aratást, a szüretet, vagyis a tanyai életet, a falu örömeit, a vasárnapi gyönyöröket. Elkísérik a földművelést foglalkozása minden körébe: az iskolába, a mezőre, házi tűzhelyéhez; megírjuk és lerajzoljuk ifúságának s meglét s öreg korának hanyattatását, bölcsőjétől koporsójáig.

Az a törekvésünk, hogy ahihatat öszszeszedjük az elűmő parasztság szokásait s fátározásunk meg lesz jutalmazva, ha utódonaknak megörizhetjük an-

nek a világnak képét, melyet alkalmasint nem fog-nak ismerni.

A GYÖNGY-SOR.

— REGÉNY. —

Írta: BENICZKYNÉ BAJZA LENKE. 12

— Mára elég Cordula, mondá nagyon komolyan. Mennem kell. Köszönöm a történetet, régen vágytam már arra. A folytatásért nem sokára eljövök. ...

Gyorsan megölelte a gyermekeit és ment. Cordula meglepetve nézett utána, midőn a ponyvokösi gyepöljött kezébe ragadva, kiröplött fogatával az udvarból.

Arca és természete egyformán hasonlított Julia hercegnyóhoz, suttogó, miatt lassan visszatért a házba. ...

KILENCZEDIK FEJEZET.

A kastélyban nagy élénkség, sürgős-forgás volt, megérkeztek a várt vendégek Tuwenel lord nevével, lady Sarahval s családjával.

Az egész földi emelet lakosztály tárva állt, az angol házaspár a II-ik emeleten lakott, de az öreg herceg meglehetősen hidegen fogadta őket, sőt Edithé észrevette, hogy maga Jakob is, kinek mint mondá régi barátai voltak, föltűnő tartózkodó volt irántuk.

A Sadovay testvérpárnak, határozottan ellenszenves volt, hogy a lord, mint neje, s Edithé a mennyire csak lehetett, az az illedelem engedte, távol tartá magát lady Sarahot, ki fűrkésző szemének melyre ható pillantásával majdnem üldözte őt, ha együtt voltak.

Sohasem töltött annyi időt szobáiban, és nagy-attya társaságában, mint mióta az angol vendégek a kastélyban voltak, s mindenütt, a hol tudta, hogy nem találkozhattak velők, bár azok, s különösen lord Tuwenel nagyon kelékező volt iránta.

Meg nem foghatta, hogy lehetett Jakob: «hosszu barátságban», e két emberrel. Ő egy nap, egy óráig sem tudott volna hozzájuk vonalmat érezni. A férfi sama, nyugodt hozzájárul, csendes modorával volt ellenszenves neki, a nő követelő, kaczer, fennhájzó s hideg büszkesége által tért rossz hatást.

Edithé halotthalványa fántorgott az ajtó felé. Nagyon kemény dolgokat hallott nagyatyjától, a mire föllázadt minden büszkesége, és szive oly tördőfőst kapott, mely érezte, hogy egész életén át sajogni fog. Elhagyta a termet és neszielen léptekkel haladt saját lakosztályára felé, de nem ment be oda. Szünek érezte a levegőt a házban, s a park üvöszésében keresett tüdőtől fájo szivére, föllázadt öngyözetében, hisz az, a mi hallott, oly lealzó volt ránevére, a szegény künnyei gyűltek szemébe.

Hát adas-végenyis perleka ő? gondola, hogy így rendelkeznek fölötte. Hát az ő boldogsága, jövője nem jön számba férjhezmenetelével, s csupán a Metopráncok tovább pátlálása iránt kérdése? ... És ez az asszony, ez a lady Sarah, ki Jakob szeretője volt, idejött, hogy őt lássa, fűrkésze és ki-

füleit. Jakob és az öreg herceg beszéltek együtt, s mert az ő neve is előfordult beszédjökben, önkéntelenül figyelt kezdett.

— Mémletem Jakob, nem kezdett újra ifjúkori boldogságaidat Sarahval, mondá kedvetlen rikácsoló hangján az atya.

— Nem! viszonzó gyorsan, határozottan a fu. Ő volt az, ki székszákita köztünk az évekig tartó öszkekötötést, s rém e tekintetben semmi vád sem nehezülhet.

— Miért jött ide, ez majdnem szemtelenség tőle?

— Valószínűleg eszébe jutott a mult. Azt hitte, csak meg kell jelennie, s újra kezdődik minden, természetesen nem gyantiván, hogy nősilni akarok, s hogy — szerelmes vagyok Edithéhez.

Metopránc herceg nagyot nevetett. Sivító orrhanga megremegtele uokáját a mellékteremben.

— Szerelmes, te? kérdé gyonyosan. Ebbe a semmit mondó gyermekbe. Valóban mulatságos, a mit beszélsz Jakob. ...

— Komolyan mondom!

— Nos annak hárról! Tudasz ezt Sarahval, majd elpusztulnak megjobbított melőb.

— Azt nem tehetem. Minden más helyen inkább lehetséges volna ez. Itt lehetetlen.

— Nem értem, mért kell őt ámitanod, ki egykor elejtett téged.

— Mért vendégem.

— Elég helytelen tőle, hogy ide jött. Azok után, mik történtek.

— Helytelen vagy nem, de nem szabad őt itt megsértenelem.

— Meddig maradnak?

— A karácsonyi ünnepek alatt, azután mennek Nizzába.

— Lady Sarah természetesen azt reméli, hogy a te kísértésben. ...

— Alkalmasint, és meg is lehet.

— Hogyan... mint voléngy? Ez nem volna helyes.

Az esküvő a tavasz előtt ugy sem történhetik meg, s átkozott unalmas it a tél.

— Sőt, mielőbb meg kell annak történni, én nagyon öreg vagyok, napjaim meg vannak számlálva, s halálom előtt szeretném a Metopránc családokat biztosítva látni.

Edithé halotthalványa fántorgott az ajtó felé. Nagyon kemény dolgokat hallott nagyatyjától, a mire föllázadt minden büszkesége, és szive oly tördőfőst kapott, mely érezte, hogy egész életén át sajogni fog. Elhagyta a termet és neszielen léptekkel haladt saját lakosztályára felé, de nem ment be oda. Szünek érezte a levegőt a házban, s a park üvöszésében keresett tüdőtől fájo szivére, föllázadt öngyözetében, hisz az, a mi hallott, oly lealzó volt ránevére, a szegény künnyei gyűltek szemébe.

Hát adas-végenyis perleka ő? gondola, hogy így rendelkeznek fölötte. Hát az ő boldogsága, jövője nem jön számba férjhezmenetelével, s csupán a Metopráncok tovább pátlálása iránt kérdése? ... És ez az asszony, ez a lady Sarah, ki Jakob szeretője volt, idejött, hogy őt lássa, fűrkésze és ki-

nevesse, valóban kétségbejött helyzet. ... És mit tehet ellene? Ő az árva, védtelen, tapasztalatlan, semmit mondó leány, ki nagybátyja kegyelméből nevelkedett e kastélyban, s most az kedve szerint rendelkezik vele?

— Nem! és ezerszer nem, kiáltá keresztül futva a jéggel-hóval borított park nedves útján. Inkább megszökik, mint Julia tette. Elmegy idegenek közé, mint Jakobhoz nőül menjen, ki szereti állit őt, de ez állításra atyja kikacsagta. És igaz volt! Jakob szereti! ... Önző szive, sohasem lehetett erre képes. És épen őt, ki hozzá képest valótlan, semmi.

Tíz évvel öregebb lett e napon.

Izsony sötétnék látta helyzetét, melyből alig lehelte ránéve menekvés. És azt, a mire őt szánták, még sem fogadhatja el. ... Sokáig gondolkodott, s végre cselekvésre határozta magát. Búska, hideg, néma ellentállásra, a mi hajhatatlan erősevére, melyről nagyatyja és Jakob minden erőszakodása visszpatyalt.

Valamennyire megpendesülve tért vissza szobáiba, s Lucziánt hívatta, kinek elmondá mindazt, a mit nagyatyja és Jakobtól hallott.

A fu nagy fölháborodással hallgató őt.

— Mit tegyünk e ter ellen? kérdé néjtől.

— Látszólagosan semmit. Én kigondolom miként fogom magamat viselni, mind e gonoszúggal szemben, mert nem lehet másnak nevezni azt, a mire engem kényszeríteni akarnak, akaratom ellenére.

Luczián gondolkodott.

— Pedig a legtöbb leány örömeit ilhe be Her-gartra mint Jakob hercegné, mondá tündöve.

— Tudom! sőt azt is elismerem, hogy nem megvetendő sors it urnöknek lenni, de — Jakob nélkül.

— Ellenszenved van vele?

— Gyűlölöm! Már gyermekkoromban fellem sötét arczától, s most mióta férjemül van szánya — gyűlölöm.

— Tehetek valamit érdekében? kérdé melegen Luczián.

— Egyelőre semmit, csak azt akarom, hogy tudd a dolgok állását, s ha oly valamit tapasztalhat nálam, a mi meglep, vagy szokatlan volna, tudd annak indító okát.

A testvérek nyomott hangulatban vállak el, hogy elbűzhez állózzanak. ...

Lady Sarah már a nagy teremben volt, midőn Edithé Lucziánnal belépett.

Világos sárga atlasz ruhájá mélyen kivágva, remek kóbel és nyakát láttató, hajában brilliánt tűk csillogtak, nyakán gyöngy, kőbél három sötét vörös kamella, melyely Jakob kedveskedett neki.

Edithé egyszerű fehér ruhában jelent meg, ékszer és virág nélkül s alacsony vékony természetével, nagyon igénytelen volt Lady Sarah mellett, ki ez este rendkívül rozás-kedvben látszott lenni, Jakobbal oldalán.

Edithé nagyatyjához lépett, ki szokott helyén a kandallónál ült s lord Tuwenelle beszélgetett, ki Edithé láttára föllélt helyéről és üdvözölte őt, a tulajdonképen házi asszonyt.

6-án ünnepelek meg. — Debreczenben a gázgyár mellett kuthan feltalálták az elhunyt Budai Juliánna holttestét s konstataálták, hogy üngyűköságot követelt el. — Zágrábban Badjon Tamás gyalo-

Ma érkezett távirataink a következők: Berlin, nov. 8. (Az Egyetértés távirata.) San-

Berlin, nov. 8. (Az Egyetértés távirata.) Vil-

Berlin, nov. 8. (Az Egyetértés távirata.) Iteni or-

Berlin, nov. 8. (Az Egyetértés távirata.) Iteni or-

Berlin, nov. 8. (Az Egyetértés távirata.) A trónörökös

Berlin, nov. 8. (Az Egyetértés távirata.) A trónörökös

Berlin, nov. 8. (Az Egyetértés távirata.) A trónörökös

Berlin, nov. 8. (Az Egyetértés távirata.) A trónörökös

Mackenzie jelentése helytelen. A trónörökös szárny-

— Az első komolyabb hírek a trónörökös betegségéről

De már júnus 8-án Mackenzie egy második mütét

Mivel a trónörökös teljesen Mackenzie gyógykezelés-

— A német trónörökös betegsége.

Schrotter bécsi tanár, kívül előzetesen levelezés útján

A trónörökösnek torokgyulladás a feltételezett jöndület

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

A német színház igazgatója az Arany halak, Egy csepp méreg és más német vígjátékok

— Az Arany-szobor bírált-bizottság Trejort

Agost előkötete által a következő tagok alkalk meg:

— A német színházban ma került színre először

— A fővárosi egyesület ma értekezleten a nap

— A bécsi udvari operaház baja. A bécsi udvari

Lehmann Lilli, ki nem régebb szerepelt a m. kir.

— A mai tanácsülés majdnem kizárólag azzal

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— A mai tanácsülés majdnem kizárólag azzal

— Áltérően a napirendre, Darányi Ignác szólal fel

— A fővárosi egyesület ma értekezleten a nap

— A német színházban ma került színre először

— A fővárosi egyesület ma értekezleten a nap

— A német színházban ma került színre először

— A fővárosi egyesület ma értekezleten a nap

— A német színházban ma került színre először

ideték. Ez azonban jobb szólni, hogy a szálloda s zeni. Bécsben a hova ez

— A fővárosi egyesület ma értekezleten a nap

— A fővárosi egyesület ma értekezleten a nap

— A fővárosi egyesület ma értekezleten a nap

— A fővárosi egyesület ma értekezleten a nap

— A fővárosi egyesület ma értekezleten a nap

— A fővárosi egyesület ma értekezleten a nap

— A fővárosi egyesület ma értekezleten a nap

— A fővárosi egyesület ma értekezleten a nap

— A fővárosi egyesület ma értekezleten a nap

Bankárok a b... Az utóbbi időkben so... Kérdése ma végre tárgy... bűntől járásbírósg elő... Megírunk annak idejé... vizsgálatot tartott a ker... pénzügyi-üzlethez, s e... szabálytalanságoknál j... szabálytalanságoknál j... tevényt a fenntölté... Az V. kerületi elől... első sorban: — Brandl Arnold vált... XXXI. törvényezikben... megmaghastja, ezek... törvény világos tilalma... jegyek elutasítása. Mikor ezzel az ügy... magyarázatok körülme... részlet-üzlet és a le... károsodik a verő-kö... A letét-ügylet — mint... szokott dolog, csakho... az, ha valaki a saját... előleget, vagy jobban... mi bankteljesítés s... addig letétben Grizl... visszafizeti. Az elől... ban ezek a banktelje... kötik a letét-ügyleteket... ról részletfizetésre, s... ledétvetet szolgáltatna... timentek fel az ügyet, le... hanem úgy, mintha v... megvett értékpapirt le... hátrahozás ország erejé... jogjogynak, mert a... ledétvet pedig azt állít... felnek. A feljelenés ezen a... tot is hoz fel az elől... csaotja. Másodszorban... Braun Gusztáv bar... jelentés, hogy — a m... tüköz dolog — a m... árusit el. Csaotja a c... részletben bazilika-... részletben leendő elad... Preisz Armin vált... hasonló várdal illet a... A budapesti bank... a magyar által... vádat emel a feljele... egyesület, hogy rész... melyekben többféle so... A tárgyalás pont 1. József dr. IV—X. ker... A vádlottak közül el... Neumann Armin dr... dr., a m. ált. takarékp... ügyvédek, a budapesti... képviselték. Mivel a három első... tudnak felvilágosítást... járásbíró első sorban... és bankgyűléslet el... ügyeket mint passzív... Beók Hugó dr., az... csosa kifüti, hogy az... nem is volt joga a föl... hasznos csak a részlet... hasznos feljelenésére... jegykönyveseknek nem... magyarázta ezután a... takarékpénztár ugyanis... sorsjegyeket vád... mihiely aztán a tagok... sorsjegyek köztük ere... nem részletügylet, ha... megengedett alkalm... pesti kereskedelmi ban... csodálkozik rajta, mert... éket kizsárméleti. Kéri... ügyvezetők védek... leteszdélának vezetője... Után... Sárkány bíró ügy... egyesület ellen tány... ban megsejntették. Ezután a fitt nev... képviselőt hallgatta ki... Braun Gusztávnak a... mint hirli hirdetés... többféle értékpapírt... sorsjegyeket, állítóg... alakjában, a melyet... toltani. Neumann Armin... az ellen, hogy egy... minden ügyben konkr... mert maga a prospekt... letét sor állapítja me... mentését. Haszonkeltő nyilatko... Armin védője is, a k... részletben tettek föl... részletügylet miatt.

Adók; négy első hónapra 39.80, márcziusáig négy hónapra 40, fionított 93-94 frank.

London, nov. 7. Búza nyugodt, angol változatlan, helyi ocsóbb. Liszt allando. Zabban új a kereslet.

Antwerpen, nov. 7. Petroleum helen 6.45-6.50 márká; emelkedő.

Newyork, nov. 7. Az ellenérzhető készlet buzából 3,145,000 bushel.

November 8. PÁRIS. Búza első béra 22.10 10.29

Table with columns for various commodities like wheat, oil, and sugar, listing prices in different locations like Paris, Berlin, and Stettin.

ÜZLETI TUDOSÍTÁSOK.

Sertésvásár. Felhajtottak 10.973 bécis, közte 1490 bakonyi nehez, 2572 könnyebb és 6866 sült.

GAZDASÁGI KÖZLEMÉNYEK.

Méhészeti törvény. Az országos méhészeti egyesület részletes méhészeti törvényt dolgozott ki, s azt a földművelési miniszterhivatalhoz felajánlta.

kas tulajdonosa a rajt két nap alatt el nem fogja, a rajt annak tulajdonosa válik a kinélt birtoknál letelepül.

Gazdasági felolvasások. A gazdákör igazgatósága elhatározta, hogy a téli hónapokat a gazdákör érdeklő fontosabb kérdésekről saját helyiségben szakértő felolvasásokat rendez.

Kertészeti Lapok. Az országos magyar kertészeti egyesület közlönyének a Bencz János által készített beszámolója a novemberi száma ugy a múlt és kereskedelmi kérdéseket, mint a virágokétele és kertészeti közönséget általában érdeklő változatos gazdag tartalommal jelent meg.

NAPIREND a november 9-én. Napta: Szerda. - Róm. kath.: Tivadar vértanú. - Prot.: Tivadar - Görög-orosz: (október 28.) Neonilla.

Honvédelmi miniszter fogadja d. u. 3-4. Horváth miniszter fogadja d. u. 10-12. u. 2. A. Alharmonikusok első hangversenye este fél 8 órakor a Vignadóban.

Magyarhoni földtanai társulat szakülése d. u. 5 órakor az akadémiában. Az által. közvilágítás II. sorozatának megnyitása este fél 7 órakor.

Országos árpádkultúra a Közelkeleten d. u. 10-12. u. 5. Helyzeti kiállítás az állatkertben egész nap. Történelmi arzenálszerek a budai várharzában nyitva d. u. 9-12.

nov. 14. Huszon. R. Nemes István 2407 fitra becs. ingatl. nov. 26. Pápan. Horváth Gyula 3456 fitra becs. ingatl. dec. 2. Pécsmegyér. (A pestvidéki kir. tsvak mint kvi halóság.) Balog Ferencz 2400 fitra becs. ingatl. 1888. febr. 9. Szentcs. Keresztbányán Gábor 850 fitra becs. ingatl. nov. 14. Harkány. (Szerencs.) Kiss József 442 fitra becs. ingatl. nov. 14. Kapuvár. Tornyai Pál 8000 fitra becs. ingatl. nov. 18. Szerencs. Fény Victor 7000 fitra becs. ingatl. 1888. jan. 31. Kézdivásárhely. Burghardt Károly 296 fitra becs. ingatl. 1888. febr. 9. Szeged. Mayer Mihály 4316 fitra becs. ingatl. nov. 29. Mór. Káster József 6543 fitra becs. ingatl. nov. 29. Mór. Káster József 6543 fitra becs. ingatl. 2082 fitra becs. ingatl. nov. 12. Al-Vácza. Körös-bányán.

Összintézés. Nagy Faragó Budapesti kereskedő ellen. Csádvizs István József, törvényesbíró, főmegmondó R. Rónay Károly, bejelentési határidő 1887. decz. 24.

Összmegegyezés. Weisz és Grünwald budapesti lakos ellen. Pályázat. A kázdívásárhelyi kir. törvényesbíróknak, a szabadtéri kir. törvényesbíróknak joggyakorolói, - a temetési m. kir. pénzügyigazgatóságának szanigyakorolói állása

FELELŐS SZERKESZTŐ: Csávolszky Lajos.

IDEGENEK NEVSORA.

Marchall-szálloda. Schmidt Orient szálloda. Prádan A. Parhizits. Sojan M. Delbar.

Két korona szálloda.

Laczi K. Csizfai. Schönwald J. Beckelek. Horváth M. Beckelek. Kertész J. Szabó.

Pannónia szálloda.

Matinyecz P. Teoshen. Günther V. Porcseny. Dersz J. Dobozs.

Hungária szálloda.

Martie J. Hamburg. Murgos R. Bécs. Csikós B. Csikós.

Elhaltak névsora 1887. nov. 5.

Unik W. A. 70 é. nagysz. VII. kepepesti 64. Kimerült. Kine V. 49 é. sz. sz. VII. kepepesti 59. r. k.

NYILT-TÉR.

MATTONI-FÉLE GLASSHÖLLER legjobb asztali- és üdítő ital, kítőn hatásnak bizonyult köhögéssel, gégegyulladás, gyomor- és hólyaggyulladás.

Bérbeadó.

Andrássy-ut 2. sz. házban, 1888 máj. 1-re. Egy II. emeleti lakás, mely ill. 3 erkélyvel ellátott 6 szobával, egy előszobával és egy fürdőszobával, konyhával, előszobával, padlással és 3 pincehelyiséggel.

Ujdonságokat.

női divatelmék és kész felöltökből. KELLER és SZABÓ cég. Budapest, Szervita-tér, (Szeriatk-épület).

SZÍNHÁZOK ÉS MULATSÁGOK.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Évi b. 232. Havi b. 8. Budapest, november 9-én. Budapest, november 9-én. Fejő leány.

GEORGETTE.

Közvetítő: H. B. Budapest, november 9-én. Színház: H. B. Budapest, november 9-én.

Furcsa atyafiság.

Vigáti 4. fekv. I. társulat. K. Angolból fordította Edvi Illés Sándor.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Budapest, november 9-én. Holnap, november 10-én. Kezdetű 7 órakor.

Magyar királyi szálloda.

Weiss A. Bécs. Freyer M. d. V. Károly. Károlyi P. Bécs.

London szálloda.

Szerény B. Döts. Kowler R. Szeged. Kowler R. Szeged.

Első fővárosi orpheum.

Nagymező-utca 17. sz. Bark Erősz fellépése művészi kaloni gyakorlatában fegyverrel és szuronyal. Mallo Alada Chac ismét fellépése.

3. Aus dem Pflanzenreich. 4. Bei der Nacht will i a Ruh Couplet. Beise testvérek excentrikus bohózatok fellépése mechanikus szamarukkal.

Ma, a kiállításnak megnyitása Felicite.

Híres Vénusz-palota, Grand-tanárú Berlinben. Látogatni reggel 10, este 9 óráig. Beköltő díj 50 Ft. Ferenccz-ter 6. sz. a kiállításnak átellenében. 3819

IDOJARAS, nov. 8. reggel 7 órakor.

Table with columns for destinations (Általános, László, Szál, A. H., Csepel, Fehér) and departure times.

Jelöl magyarázata.

○ = 1 felhős, ○ = 2 felhős, ○ = 3 felhős, ○ = 4 felhős, ○ = 5 felhős, ○ = 6 felhős, ○ = 7 felhős, ○ = 8 felhős, ○ = 9 felhős, ○ = 10 felhős.

Atétekintés a mai időjárásról.

Európaiban: A depresszió (750-756) egyike keleten, másika nyugaton, a nagy lényegűségű (762-765) egyike a kontinens északi, másika annak déli részében van.

Küldetés a jövő időre.

Hazánkban: Általában változó felhős, részben derűs idő várható, itt-ott esővel, néha hóval is megspékelve.

VIZÁLLÁS, 1887. november 8.

Table with columns for various items and their prices, including flour, oil, and other goods.

Közlekedési utmutató.

Megjelent legutóbb az Egyetértes október 1-jei számában.

A budapesti áru- és értéktőzsdé hivatalos árjegyzései november 8.

Large table containing market prices for various commodities like wheat, oil, sugar, and other goods, organized in multiple columns.

